

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie

Kontrola projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego +

Podstawa prawna kontroli w perspektywie finansowej 2021-2027

- **Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.**
- **Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.**
- **Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 25 listopada 2022 r.**
- **Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 5 stycznia 2023 r.**
- **Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 4 maja 2023 r.**
- **Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 17 lipca 2023 r.**

Podstawa prawna kontroli w perspektywie finansowej 2021-2027

- **Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 8 listopada 2022 r.**
- **Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.**
- **Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.**

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Występują dwa rodzaje kontroli:

- planowa - wynikająca z zapisów Roczego Planu Kontroli, odbywa się na podstawie harmonogramu;
- doraźna - decyzja o takiej kontroli podejmowana jest na skutek stwierdzenia nieprawidłowości podczas realizacji projektu lub podejrzenia ich wystąpienia.

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027:

Kontrole mogą być prowadzone **w trakcie** realizacji projektu, **na jego zakończenie** lub **po jego zakończeniu**. Kontrola podlega również **zachowanie trwałości projektu**.

Kontrole co do zasady przeprowadzane są **w siedzibie Beneficjenta\w miejscu realizacji projektu**.

Kontrola przeprowadzonych postępowań z zastosowaniem Pzp lub zasady konkurencyjności jest prowadzona w siedzibie instytucji kontrolującej (IZ FEL).

Wizyty monitoringowe przeprowadzane są miejscu realizacji wsparcia.

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego składa się z następujących etapów:

- **zaplanowanie czynności kontrolnych,**
- **przekazanie zawiadomienia o kontroli podmiotowi kontrolowanemu,**
- **przeprowadzenie czynności kontrolnych,**
- **sporządzenie informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi i doręczenie jej podmiotowi kontrolowanemu,**
- **rozpatrzenie zastrzeżeń wniesionych do informacji pokontrolnej wraz z ewentualnym sporządzeniem i doręczenie ostatecznej informacji pokontrolnej.**

OBSZARY PODLEGAJĄCE KONTROLI PROJEKTU W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027:

**Zgodność rzeczowa
realizacji projektu.
Prawidłowość realizacji
polityk horyzontalnych,
w tym równości szans
i niedyskryminacji, w tym
dostępności dla osób z
niepełnosprawnościami**

**Kwalifikowalność
uczestników
projektu**

**Prawidłowość
przetwarzania
danych
osobowych**

OBSZARY PODLEGAJĄCE KONTROLI PROJEKTU W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027:

**Prawidłowość
rozliczeń
finansowych**

**Pomoc
publiczna/pomoc
de minimis**

**Rozliczanie
metodami
uproszczonymi**

**Kwalifikowalność
personelu projektu**

OBSZARY PODLEGAJĄCE KONTROLI PROJEKTU W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027:

**Działania –
informacyjno-
promocyjne**

**Prawidłowość
realizacji
projektów w
partnerstwie**

**Podejrzenie
oszustw
finansowych,
korupcja**

**Ścieżka audytu
i archiwizacja
dokumentacji**

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości

Zgodność rzeczowa realizacji projektu:

- rozbieżności w postępie rzeczowym wykazywanym we wnioskach o płatność oraz Wnioskiem o dofinansowanie a stanem faktycznym zastanym podczas kontroli na miejscu,**
- niekompletna dokumentacja realizowanego wsparcia (np. brak uzupełnionych dzienników zajęć),**
- niezgodność terminu realizacji wsparcia założonego w harmonogramie realizacji projektu,**
- brak dokumentacji potwierdzającej nabyte kwalifikacje i umiejętności.**

Kwalifikowalność uczestników projektu:

- niezgodności w dokumentacji dotyczącej rekrutacji uczestników projektu np. brak podpisów uczestników, rodziców/opiekunów prawnych, brak dat, nieuzupełnione pola w dokumentacji,**
- brak dokumentów potwierdzających kwalifikowalność,**
- błędne dane uczestników w systemie teleinformatycznym,**
- udzielenie wsparcia przed złożeniem kompletu dokumentacji rekrutacyjnej,**
- niezgodność regulaminu rekrutacji/wsparcia z zapisami Wniosku o dofinansowanie projektu,**
- rekrutacja uczestnika niespełniającego kryterium uczestnictwa (np. wiek uczestnika).**

Prawidłowość przetwarzania danych osobowych:

- **brak oświadczeń uczestników o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych/wizerunku,**
- **brak prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych,**
- **brak upoważnień i rejestrów upoważnień pracowników przetwarzających dane osobowe,**
- **nieprzestrzeganie zasady minimalizacji danych.**

Prawidłowość rozliczeń finansowych:

- omyłki w zakresie ewidencji księgowej i opisu dokumentów finansowych,
- niezgodność dokumentu księgowego wykazanego do rozliczenia wydatków w projekcie z dokumentem źródłowym,
- niedozwolone operacje finansowe na kontach bankowych wyodrębnionych do projektu.

Pomoc publiczna/pomoc de minimis:

- błędy w wydany m zaświadczeniu o udzielonej pomocy (np. błędna podstawa prawna, błędna kwota, błędna data),**
- brak korekty zaświadczenia,**
- brak niezbędnej dokumentacji przy ubieganiu się o pomoc de minimis.**

Kwalifikowalność personelu projektu:

- brak ewidencji czasu pracy,**
- brak dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje personelu projektu,**
- brak informacji o współfinansowaniu wynagrodzenia ze środków UE na dokumentacji dotyczącej zaangażowania pracownika do projektu,**
- zatrudnienie pracownika partnera projektu.**

Prawidłowość realizacji projektów w partnerstwie:

- niezgodny ze stanem faktycznym podział zadań w Umowie partnerskiej,**
- błędna procedura wyboru partnera projektu (termin 21 dni na złożenie oferty),**
- błędy w Umowie partnerskiej (brak numeru konta Partnera projektu),**
- biura projektu, nie funkcjonują pod wskazanymi we Wniosku o dofinansowanie adresami.**

KONTROLA ZAMÓWIEŃ W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027

**Stosowanie Ustawy
Prawo zamówień
publicznych**

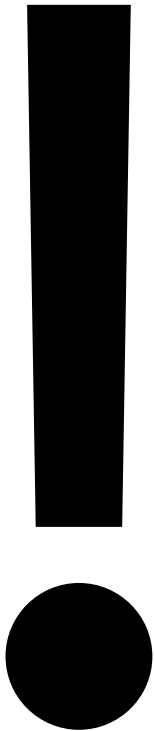
**Stosowanie zasady
konkurencyjności**

Kontrola na dokumentach, odbywa się **w siedzibie instytucji kontrolującej**, w oparciu o dokumenty znajdujące się w systemie informatycznym. Beneficjent może być poproszony o przesłanie dodatkowej dokumentacji. Przygotowanie dokumentacji do kontroli jest analogiczne jak w przypadku kontroli w siedzibie Beneficjenta.

Kontrola dokumentacji w siedzibie instytucji kontrolującej dotycząca prawidłowości przeprowadzania procedur w zakresie udzielania zamówień

- Kontrola zamówień w ramach IZ FEL obejmuje w szczególności sprawdzenie czy Beneficjent prawidłowo przeprowadził procedury w zakresie udzielania zamówień publicznych (o ile Beneficjent jest zobowiązany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych) oraz zamówień zgodnie z zasadą konkurencyjności.
- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zastosowanie ma art. 26 ustawy wdrożeniowej oraz Wytyczne dotyczące korygowania nieprawidłowości wraz z załącznikiem Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach.

Zasady udzielania zamówień (art. 16 Pzp)

Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie
o udzielenie zamówienia w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji
oraz równe traktowanie wykonawców;**
- 2) przejrzysty;**
- 3) proporcjonalny.**

Zasady udzielania zamówień (art. 17 Pzp)

1. Zamawiający udziela zamówienia w sposób zapewniający:

1) najlepszą jakość dostaw, usług oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację oraz

2) uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów.

2. Zamówienia udziela się wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

3. Czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm.

Wytyczne MFiPR z 04.07.2023 r. dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027

Załącznik do Wytycznych - Stawki procentowe korekt finansowych
i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych
stosowane w zamówieniach – tzw. TARYFIKATOR KOREKT

Poz. 1 taryfikatora: Nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu lub nieuzasadnione bezpośrednie udzielenie zamówienia

Poz. 11 taryfikatora: Zastosowanie kryteriów wykluczenia/ kwalifikacji/ udzielenia zamówienia/ warunków realizacji/ specyfikacji technicznej ograniczających dostęp dla wykonawców (oprócz nieuzasadnionych preferencji krajowych, regionalnych lub lokalnych)

- Minimalne wymagane poziomy zdolności niezwiązane w sposób oczywisty z przedmiotem zamówienia
- Wymagania spełnia tylko jeden wykonawca a nie uzasadnia tego specyfika techniczna danego zamówienia.

Korekta 25%

- Konkretnie marki, znaki towarowe
- Kryteria oceny ofert = kryteria udzielania zamówienia
- Brak proporcjonalności
- Inne ograniczenia

Korekta 10%

Poz. 14 taryfikatora: Nieprawidłowy wybór wykonawcy podczas badania i oceny ofert

Kryteria kwalifikacji (lub specyfikację techniczną) zmieniono lub niepoprawnie zastosowano na etapie kwalifikacji, czego skutkiem było przyjęcie ofert zwycięskich, których nie należało przyjąć (lub odrzucenie ofert, które należało przyjąć jako zwycięskie), gdyby postępowano zgodnie z opublikowanymi kryteriami kwalifikacji.

Nieprawidłowe stosowanie art. 226 ust. 1 Pzp (przesłanki odrzucenia ofert)

Korekta 25%

Poz. 23 taryfikatora: Niedozwolone modyfikacje elementów zamówienia/ zmiany w umowie

Modyfikacje niezgodne z art. 72 ust. 1 dyrektywy
2014/24/UE lub art. 454-455 Pzp

Korekta 25%

Istotne modyfikacje elementów zamówienia – zgodnie z
art. 72 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE lub art. 454 ust. 2 Pzp

Każdy wzrost ceny powyżej 50%*

*Korekta 25% wartości pierwotnego zamówienia +100%
powiązanych modyfikacji (wzrost ceny)

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Szczególną formą kontroli na miejscu jest **wizyta monitoringowa**.

Wizyta monitoringowa jest obligatoryjna w projekcie wytypowanym do kontroli, o ile pozwala na to specyfika projektu.

Celem wizyty monitoringowej może być m.in. wczesne identyfikowanie ewentualnych zagrożeń i nieprawidłowości, monitorowanie postępu w realizacji projektu, weryfikacja sposobu realizacji projektu w miejscu wykonywania zadań merytorycznych.

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Zakres wizyty monitoringowej umożliwia ocenę jakości i prawidłowości prowadzonych działań i obejmuje sprawdzenie, czy:

- forma wsparcia jest zgodna z Wnioskiem o dofinansowanie projektu, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia,
- liczba uczestników odpowiada założeniom opisanym we Wniosku,
- forma wsparcia jest zgodna z harmonogramem realizacji wsparcia, udostępnianym przez beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie,

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

- **pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne oraz materiały udostępniane uczestnikom są dostosowane pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi zasad równościowych w ramach funduszy unijnych,**
- **sprzęt, wyposażenie oraz elementy infrastruktury zakupione w celu udzielania wsparcia są dostępne w miejscu realizacji usługi i są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem oraz zawierają właściwe oznakowanie.**

Podczas wizyty monitoringowej instytucja kontrolująca przeprowadza ankiety z uczestnikami projektu, w celu poznania ich opinii na temat realizowanego wsparcia, jakości prowadzonych działań.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas przeprowadzania wizyty monitoringowej:

- brak logotypów, informacji o współfinansowaniu lub niewłaściwe oznakowanie na materiałach szkoleniowych oraz pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia,**
- niezgodność realizacji usługi z harmonogramem realizacji wsparcia przedłożonym do IZ FEL,**
- brak realizacji usługi w ramach projektu.**

Kontrola trwałości projektu w perspektywie finansowej 2021-2027

Kontrola trwałości - dotyczy projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje w rozumieniu Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Kontrola trwałości prowadzona jest po zakończeniu realizacji projektu, zgodnie z zapisami Umowy o dofinansowanie projektu oraz Wniosku o dofinansowanie projektu.

Kontrola trwałości projektu w perspektywie finansowej 2021-2027

Kontrola trwałości może obejmować inne elementy podlegające weryfikacji po zakończeniu realizacji projektu, np.:

- zmianie własności współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- istotnej zmianie wpływającej na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych założeń,
- poprawność przechowywania dokumentów,
- zachowania zasady informacji i promocji.

**Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone
w związku z przeprowadzoną kontrolą trwałości projektu:**

- brak zachowania trwałości operacji/trwałości instytucjonalnej po zakończeniu finansowania ze środków UE,**
- braki w dokumentacji potwierdzającej zachowanie trwałości projektu, w szczególności w zakresie opisanym we Wniosku o dofinansowanie projektu,**
- brak protokołów dot. zniszczenia zepsutego/zużytego sprzętu.**

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Kontrole doraźne są to kontrole nie ujęte w Rocznym Planie Kontroli.

Do przeprowadzania kontroli doraźnych stosuje się tryb postępowania obowiązujący w odniesieniu do kontroli planowych z tą różnicą, iż nie ma konieczności wysyłania zawiadomienia o planowanej kontroli, a sprawdzeniu mogą podlegać wybrane obszary.

Zawiadomienie o kontroli nie jest obligatoryjne. Decyzja o takiej kontroli podejmowana jest na skutek stwierdzenia nieprawidłowości podczas realizacji projektu lub podejrzenia ich wystąpienia.

Decyzja o przeprowadzeniu kontroli doraźnej może być podjęta, m.in. w następujących sytuacjach:

- podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości/uchybień/zaniedbań ze strony Beneficjenta,
- otrzymania przez jednostkę kontrolującą informacji/skargi dotyczącej domniemanych nieprawidłowości w projekcie lub zaniedbań ze strony Beneficjenta.

OBOWIĄZKI BENEFICJENTA w perspektywie finansowej 2021-2027 w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych

Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z zapisami:

- Umowy o dofinansowanie projektu,**
- Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji,** którego Wyciąg z zapisów stanowi załącznik nr 5 do Umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe informacje dotyczące wizualizacji Funduszy Europejskich, znajdują się w **Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027.**

Działania informacyjne i promocyjne

Główne obowiązki Beneficjenta w zakresie informacji i promocji:

1. Zamieszczenie oznaczeń: Funduszy Europejskich, barw RP i Unii Europejskiej.
2. Oznaczenie projektu (tablica, plakat, naklejki).
3. Umieszczenie krótkiego opisu projektu na oficjalnej stronie internetowej, jeżeli ją posiada lub na profilach mediów społecznościowych (obowiązek założenia profilu).
4. Zorganizowanie wydarzeń lub działań informacyjno-promocyjnych w projektach powyżej 10 mln € oraz zaproszenie przedstawicieli Komisji Europejskiej i Instytucji Zarządzającej z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Dokumentowanie działań informacyjno-promocyjnych.
6. Wprowadzanie aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektów, dostępnej na portalu Funduszy Europejskich.

Działania informacyjno-promocyjne - logotypy

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WAŻNE! Barwy Rzeczypospolitej Polskiej występują wyłącznie w wersji pełnokolorowej.

Działania informacyjno-promocyjne

Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE (załącznik do Umowy) – przykładowe uchybienia:

- brak opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta - **0,5% kwoty dofinansowania,**
- brak opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta - **0,5% kwoty dofinansowania,**
- nieumieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej w którymkolwiek działaniu, dokumencie, materiale - **0,25% kwoty dofinansowania,**
- nieumieszczenie tablicy/przynajmniej jednego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza - **0,5% kwoty dofinansowania,**
- niezorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego - **0,5% kwoty dofinansowania.**

Działania informacyjno-promocyjne

Konsekwencje niewypełnienia obowiązków w zakresie informacji i promocji:

- W przypadku niewywiązania się Beneficjenta lub partnera z obowiązków informacyjnych i promocyjnych określonych w § 22 ust. 2 pkt 1-5 Umowy o dofinansowanie projektu, **Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych jednokrotnie** w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu po czym informuje IZ o wprowadzonych działaniach zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu.
- W przypadku niewywiązania się przez Beneficjenta z obowiązków informacyjnych i promocyjnych, określonych w Umowie o dofinansowanie, IZ FEL w drodze jednostronnego oświadczenia woli może zastosować **korektę** (max 3% wartości dofinansowania) – zgodnie z **Wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów Funduszy Europejskich** (załącznik nr 7 do Umowy).

Prawidłowość realizacji polityk horyzontalnych, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

- ❖ Czy w okresie realizacji projektu Beneficjent zapewnia **standard minimum**, zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie projektu?
- ❖ Czy Beneficjent zapewnia osobom z niepełnosprawnościami **dostęp do działań** zaplanowanych w ramach projektu na równi z osobami pełnosprawnymi?
- ❖ Czy produkty projektu są zgodne z **konceptcją uniwersalnego projektowania**?
- ❖ Czy Beneficjent zapewnił **dostępność cyfrową** stron internetowych?

Fundusze Europejskie

Dziękujemy za uwagę

Departament Kontroli i Audytu Wewnętrznego

ul. A. Grottgera 4, 20-029 Lublin

Oddział Kontroli Programów Regionalnych ds. EFS

ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin

kontrola@lubelskie.pl

tel. 81 441 68 20

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

